

פחד דוד



יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי חיים פינטו זיע"א

פרשת
בא

ד' שבט
תשע"ח

904



ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 4:26 | 4:40 | 4:32 | 4:47

מוצאי שבת 5:41 | 5:42 | 5:40 | 5:43

רבינו תם 6:19 | 6:19 | 6:17 | 6:20

משכיל לדוד

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מצות תפילין מעוררת את האמונה

ה' יתברך, ומכיוון שהאמונה היא אבן היסוד לבסיס קיומו של עם ישראל, לפיכך דואגים אנו להזכיר את יציאת מצרים כל יום כמה פעמים, בין השאר על ידי הנחת תפילין בהן כתובות פרשיות המזכירות את ניסי יציאת מצרים. כמו כן בכל שעה ושעה יכול האדם להיתקל באיזה ניסיון שעליו לעמוד בו בגבורה, לפיכך ציוונו הבורא לזכור את יציאת מצרים כמה פעמים בכל יום כדי להתחזק באמונת ה' יתברך ולקבל כוחות לעמוד בניסיונות החיים בהצלחה.

הציווי להניח תפילין נכתב בתורה מיד אחרי הפסוק (שמות ג', ח) "והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים". נשאלת השאלה, הרי היה לתורה לעסוק בסמיכות לציווי והגדת לבנך, בציווים שונים העוסקים בחג הפסח ומדוע בחרה התורה לכתוב בסמיכות על הצורך להניח תפילין. נוהג שבעולם לומר בכל אירוע ובכל הזדמנות דברים המתאימים לאותו מצב וכשם שחתן לא מדבר עם כלתו על הבגדים שיקנו לילדיהם העתידים להיוולד להם, ובזמן לוויה לא מדברים על ברית מילה, ואם כן קשה מדוע מוזכרת מצות תפילין דווקא אחרי מצוות "הגדת לבנך".

ולפי דברינו העניין מבואר היטב שחג הפסח הוא חג האמונה, וכדי לחזק את אותה אמונה יש להזכיר לאדם את ניסי יציאת מצרים המקרבים בין האדם לבוראו, ומכיוון שהנחת תפילין עוסקת גם ביציאת מצרים שהוא סמל האמונה, לפיכך סמכה התורה שני עניינים אלו יחדיו.

מידי בוקר כאשר אנו קמים הדבר הראשון שאומרים הוא "מודה אני לפניך מלך חי וקים שהחזרת בי נשמתי בחמלה רבה אמונתך". מאמר קצר זה הנאמר מידי בוקר מכניס את האדם מיד בקומו לאווירה של אמונה. מילים אלו מביעות אמונה בה' יתברך שהשיב לנו את נשמתנו בחזרה אחרי השינה מתוך חמלה, ומכיוון שבני ישראל מאמינים בה' יתברך, גם הקב"ה מביע בהם אמון ולפיכך משיב להם את נשמתם חזרה למרות שלא עשו את רצונו בשלמות במשך כל היום כולו, מתוך צפייה שימחרו לשוב ממעשיהם הרעים.

את התפילין מניחים גם על הזרוע השמאלית החלשה וגם בראש בין העיניים כפי שמבאר רש"י בחומש דברים (ו, ח) "וקשרתם לאות על ירך" - אלו תפילין שבזרוע, והיו לטוטפות בין עיניך" - אלו תפילין שבראש. הבן איש חי זיע"א (שנה ראשונה וירא) מביא טעם בדבר ואומר שהתפילין המונחות על יד שמאל הן כנגד הלב הנמצא בצד שמאלו של האדם והתפילין המונחות בראש הן כנגד המוח, וזאת משום שהמוח והלב צריכים שמירה תמידית ומיוחדת לבל יתפתו לדבר עבירה.

יהודי מאמין הדבק בה' אלוקיו צריך לשעבד את ליבו ומוחו לה' יתברך כך שכל מחשבות ראשו וכל רצונות ליבו יהיו מקודשים רק לרצון ה'. המוח והלב נמשכים באופן טבעי לדברים חומריים וגשמיים, אך כאשר האמונה יוקדת בליבו של האדם, בכוח אמונה זו להפנות את רצונותיו של האדם לדברים רוחניים ומקודשים.

"והיה לך לאות על ירך ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת ה' בפך כי ביד חזקה הוציאך ה' ממצרים" (שמות יג, ט)

הקב"ה אומר למשה לצוות את בני ישראל, לזכור באופן תמידי את נס יציאת מצרים על ידי כך שיכתבו נס זה בפרשיות התפילין אותן מניחים בזרוע ובראש בין העיניים, כפי שמבאר רש"י "והיה לך לאות" - יציאת מצרים תהיה לך לאות. "על ירך ולזכרון בין עיניך" - רוצה לומר שתכתוב פרשיות הללו ותקשרם בראש ובזרוע. עכ"ל.

ומשמע מציווי זה שבכך שעם ישראל יניחו מידי יום תפילין המכילות פרשיות המספרות את סיפור נס יציאת מצרים, יגיעו לידי זכירה תמידית אודות הניסים הגדולים שנעשו להם ביציאתם משעבוד מצרים. מצות התפילין היא בין המצוות הראשונות שנצטוו ישראל לאחר צאתם ממצרים מכיוון שמצווה זו מגבירה ומעצימה באדם את תחושת האמונה. לאחר שהקב"ה הוציא את בני ישראל ממצרים הדבר הראשון שביקש מהם הוא להאמין בה' ובמשה עבדו, היות והאמונה היא המפתח והבסיס למציאותו של עם ישראל לעם בחירה, שללא אמונה חזקה ויוקדת של עם ישראל אין להם כל אפשרות להתקשר לדברי התורה ולהגות בה. רק לאחר שעם ישראל מאמינים בלב שלם בבורא יתברך, ביכולתם לקבל את התורה בחשק ובהתלהבות וזוכים הם להיות לעם הנבחר, עם סגולה מכל העמים.

ישנם אנשים רבים בעולם המנהלים חיי תורה ומצוות באופן אוטומטי, אך האמונה הזכה והטהורה נעדרת מליבם, הם נוהגים לקיים את המצוות ללא רגש אלא כמצות אנשים מלומדה כפי שהורגלו משחר ילדותם, אך לא משום שהם מאמינים בלב שלם שלומדם תורה ובקיימם את המצוות הם מתקרבים לה' יתברך ומחזקים את הקשר המשולש - אורייתא, קודשא בריך הוא ועם ישראל (ע"י זהר ח"ב צ, ב, ח"ג ד, ב). אותם אנשים נדמים לאתו אדם עשיר בעל ממון שהוא למעשה עני מרוד כיון שכל חייו הוא נמצא ברדיפה אחר הרכוש עד שלא נותר לו זמן ליהנות מכספו, וכבר פגשתי פעמים מספר עשירים גדולים שמרוב עסקיהם וטרדותיהם סביב העסקים אין להם זמן אפילו לאכול עד שריח רע נודף מפייהם כאילו היו עניי רחוב.

האמונה היא מקור חיותו של האדם והיא זו שמעניקה משמעות ותוכן לחיים, שלולא אותה אמונה חיה ותוססת, מצוות התורה מאבדות מתוכן הפנימי והעמוק, והמקיים מצוות ללא אמונה בסיסית ויוקדת מפסיד בכך את מקור חיותו ובסיס קיומו של העם היהודי.

אומרים חז"ל ש"חייב אדם להראות עצמו כאילו הוא יצא ממצרים" (פסחים קטז, ב). כמו כן מזכירים אנו את נס יציאת מצרים מידי יום ביומו שש פעמים. ויש להבין מדוע חפץ ה' יתברך שבזכור כל הזמן את נס יציאת מצרים, וביותר, שאין זה בגדר המלצה בלבד ועצה טובה לאדם אלא נקטו חז"ל בלשון "חייב אדם", ומשמע שזו חובה הכרחית המוטלת על כל אדם ואדם באשר הוא.

ונראה לבאר שחג הפסח העוסק בניסי יציאת מצרים הוא חג האמונה, היות והניסים שנעשו לעם ישראל ביציאתם ממצרים חיזקו והגבירו בקרבם את תחושת האמונה כלפי

הילולא דצדיקיא



- ד - רבי ישראל אבוחצירא ה'בבא סאלי' זיע"א
- ה - רבי יהודה אריה לייב מגור
- ו - רבי שמעון גבאי
- ז - רבי לוי סעדיה נחמני
- ח - רבי יוסף גיעאן אב"ד בנגזי
- ט - ר' רפאל שמואלביץ ראש ישיבת 'מיר'
- י - רבי שלום מזרחי שרעבי הרש"ש הקדוש

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: p@hpinto.org.il



במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א



דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

בשביל מה להתאמץ לחינם?

"דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי כסף וכלי זהב" (יא. ב)

כתב רש"י: אין "נא" אלא לשון בקשה, בבקשה ממך הזהירים שלא יאמר אותו צדיק אברהם: "ועבדום וענו אותם" - קיים בהם, "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול" - לא קיים בהם.

וכבר עמדו המפרשים על התמיהה, מדוע הוצרך הקב"ה לבקש ולהתחנן, הרי אם היו מכריזים כאן שעומד משהו מחוץ לאולם ומחלק כסף רב לכל אחד, לא היה נשאר באולם אף אחד?...

וביאר המגיד מדובנא ז"ע כדרכו על פי משל מיוחד: היו פעם שני מלכים שנלחמו זה בזה תקופה ארוכה, וסופה של המלחמה לא נראה באופק. עד שיום אחד נמלכו בדעתם והחליטו: לשם מה להרוג כל כך הרבה חיילים? כל אחד ישלח חייל אחד, שניהם יתגוששו ליד בור עמוק, ומי שיצליח לזרוק את השני לתוך הבור הוא המנצח. ואכן, כך היה, צד אחד שלח חייל ענק. בעל ממדים עצומים, ואילו הצד השני שלח חייל רגיל. לא גדול במיוחד.

והנה, האות ניתן והשניים התחילו להתגושש... נגש החייל הענק אל זה שממולו, תפס בו בחזקה, הניף אותו באוויר על כתפיו והתחיל לצעוד לכיוון הבור. המלך של אותו חייל רגיל שנמצא כעת על הכתף נשם נשימה עמוקה, הנה עומד הוא להפסיד במלחמה...

כשהגיעו למרחק חצי מטר מהבור, סטר החייל הקטן על פניו של הענק, עשה לו עוד שניים שלושה תרגילים והכניסו לתוך הבור. כולם מחאו כפיים, נערך טקס מיוחד ובו הוענק לחייל אות הצטיינות מאת המלך.

בסיום הטקס קרא המלך לחייל ואמר לו: "נכון, מגיע לך פרס על שהבאת לי את הניצחון, אבל בעצם מגיעות לך גם 'מלקות', שכן, אם יודע אתה לעשות כאלו תרגילים, למה לא עשית זאת בתחילת ההתגוששות, הרי נשמתי פרחא מקרבי כשראיתיו עומד להכריע אותך?"

נענה החייל ואמר: "אדוני המלך, האם ראית איך הוא היה נראה?" כן, ענה המלך: כזה גדול!...

"נו, - ענה החייל: אז למה שאני אשא אותו על גבי עד הבור? מה, אני סבל?!

לכן הנחתי לו לשאת אותי על כתפיו כל הדרך אל הבור, ורק ברגע האחרון הפלתי אותו לתוכו"...

והנמשל: הרי בעצם, עיקר הביזה ממצרים היתה ביזת הים. שנאמר: "תורי זהב נעשה לך עם נקודות הכסף". ואמרו חז"ל (שיר השירים רבה א'): "תורי זהב נעשה לך - זו ביזת הים, עם נקודות הכסף - זו ביזת מצרים, כשם שיש הפרש גדול בין כסף לזהב, כך גדול שבח ממון הים מביזת מצרים". נמצא, שעיקר הישועה היתה על הים, כי עד הים המצרים רדפו אחריהם, וגם עיקר הביזה היתה על הים.

מעתה, כשבא משה רבינו לבני ישראל לפני שיצאו ממצרים, וביקש מהם ליטול מהמצרים מעט כלי כסף וכלי זהב (כי את עיקר הממון יקבלו על הים), טענו היהודים: "לשם מה עלינו לשאת את רכושם של המצרים עד הים? הרי ממילא המצרים יביאו לנו הכל אל הים?"

לכן נאמר כאן "דבר נא", לשון בקשה, תבקש מבני ישראל שבכל אופן ייקחו. למה? שלא יאמר אותו צדיק אברהם (בראשית טו, ג): "ועבדום ועינו אותם" - קיים בהם, "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול" - לא קיים בהם...

הזדמנות שנייה

באחד הימים בא לפניי יהודי שחטא בחטא איום ונורא. כיון שנודע לי הדבר, הסברתי ליהודי את חומרת מעשהו, הוכחתי אותו על כך ועוד הוספתי ואמרתי לו: "דע לך, שאם בית המקדש היה קיים, אנשי הסנהדרין היו מוציאים אותך להורג על מעשיך".

אולם לצערי הרב דבריי לא עשו עליו כל רושם, ועל פניו לא נראו כלל אותות חרטה.

פתאום נשמעה לאוזנינו חריקת בלמים עזה, ומיד אחר כך עלה מהרחוב רעש של המולה רבה.

בירור קצר העלה שהולך רגל ביקש לחצות את הכביש ולא שם לב למכונת הדוהרת למולו. ואלמלא נהג המכונת שבלם את המכונת בחריקה עזה - הולך הרגל היה נהרג במקום.

כל אותו הזמן ישב היהודי שחטא במשרדי, ולפיכך פניתי אליו ואמרתי לו: "ראה את גודל הנס שנעשה כעת להולך הרגל. אם הבלמים במכונת היו מקולקלים - ברור לכל שהוא היה נהרג מיד".

היהודי שמע את דבריי, וללא כל סיבה הנראית לעין - החל לרעוד ושיניו החלו נוקשות זו לזו.

"מה קרה?" שאלתי אותו "מדוע אתה רועד?"

"השבוע ניצלתי מאירוע דומה" סיפר היהודי "רכשתי רכב חדש, ובאחת מנסיעותי הראשונות בו, תוך כדי נסיעה מהירה השתחררו לפתע הבלמים של הרכב! רק באורח נס ניצלתי מהעניין וכפסע היה ביני לבין המוות".

לשמע דבריו אמרתי לו: "דע לך שבועון העבירה שעברת - התחייבת מיתה בידי שמים. אולם הקב"ה ריחם עליך ונתן בידך הזדמנות שנייה, שמא תשוב בתשובה. קבל עליך מיד לשוב בתשובה שלימה והקב"ה יחוס על נשמתך!"

בו במקום קיבל עליו היהודי עול מלכות שמים, ולאחר שהוריתי לו את התיקון שעליו לעשות על מעשיו, והוא עשה אותו ללא רבב - זכה היהודי לשוב בתשובה שלימה.

אין לי ספק שזכות אבותיי הקדושים זיע"א היא שעמדה ליהודי, וגרמה לכך שהקב"ה שלח את המקרה של כמעט תאונה מחוץ לחדרי, כדי שהדבר יטלטל את נשמתו, וכך דבריי נשמעו לאוזניו הקשובות ופעלו עליו עד שזכה להיטיב את דרכיו ולחזור בתשובה שלימה.

במרה מפטירין



הפטרת השבוע: "הדבר אשר דבר" (ירמיה מ"ו)

הקשר לפרשה: בהפטרה מסופר על עונשו של פרעה וחורבנה של ארץ מצרים, כפי המסופר בפרשה על שלשת המכות האחרונות וחורבנה של מצרים.



נצור לשונך

אפילו שמע משנים

תולה ארץ על בלימה

כשם שאסור לקבל לשון הרע, אם שמע מאדם אחד, כן הדין אפילו אם שמע משנים או יותר אין להאמין להם, אם סיפרו לו, כיון שאפילו לפי דבריהם, שפלוני עשה שלא כהוגן, עברו על לאו ד"לא תלך רכיל", שהוא אפילו על אמת.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א



גדולת הצדיקים בכך שמלמדים לאחרים

"ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו ואת לב

עבדיו למען שתי אותתי אלה בקרבנו" (שמות י, א)

ובזוהר הקדוש (עי' ח"ב ל, ד, א) משמע "בא אל פרעה" - דהיינו אני ואתה, כלומר הקב"ה ומשה.

ויש לבאר את דברי הזוהר, שרוצה להראות את חיבתם ומעלתם של שליחי ה' אצל הקב"ה. שמשה רבנו בשליחותו של ה' אל פרעה, ה' נלווה עמו לשמור עליו. ועוד שהרי היה עוסק בשליחותו של ה' שזה תורה. והתורה ניתנה לישראל ואמרו חז"ל (שמו"ר לג, א) שה' כביכול נמכר עם התורה. נמצא שבשעה שמתעסקים עם התורה, מתלווה ה' ממילא עם העוסק בתורה. ועוד ששלוחו של אדם כמותו. אם כן צדקו דברי חז"ל (עי' רע"מ פנחס רלב, א) שהשכינה מדברת מתוך גרונו של משה רבנו ע"ה מאחר והוא שלוחו של ה'.

ובזה ישבתי קושיא ששאלני ראש ישיבת קול תורה הגאון הרב משה יהודה שלזינגר שליט"א, שפעם היו הצדיקים מתייחדים עם עצמם לעבוד ה'. וכמו שכתוב בגמרא (ברכות לב, ב) "שחסידיהם הראשונים היו שוהים שעה אחת קודם התפילה, ושעה לאחר התפילה" וכך היה להם זמן רב לעצמם. אבל היום טרודים הרבנים וראשי הישיבות בצרכי ציבור, בהרבצת תורה ובגידול התלמידים. ומניין יהיה להם זמן להתעלות בעבודה העצמית שלהם.

והשבתי לראש הישיבה שבזה שפונה הרב מכל עסקיו, ומשעבד את עצמו רק לתלמידיו ומתקן אותם לעבודתו יתברך, בכך הוא מתקן ומגדל את עצמו. וכמו שכתוב בתנא דבי אליהו (זוטא יז) "תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמר (ישעיה נד, יג) 'וכל בניך לימודי ה', אל תקרי בניך אלא בוניך". לומר שבזה שהתלמידי חכמים בונים ומתקנים את התלמידים ואת האחרים, הם בונים את עצמם. וכמו שכתוב (שם מב, כא) "ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר", וכל מה שהרבנים עושים זה להגדיל תורה ולהאדירה.

ומשל לזה - בעקרת הבית שמבשלת וטורחת עבור בני הבית, ועומדת עליהם גם בשעת הארוחה לשמשם. והיא בעצמה כמעט ולא טועמת כלום. ואף על פי כן אינה רעבה. משום שזהו הסיפוק שלה שהיא משמשת את בני הבית ומשביעה אותם. וכן הרב, בזה שהוא מאכיל את תלמידיו, יש לו את הסיפוק שלו.

וודאי שזוהי זכות שעומדת להם לעד. וכמו שבמדינה אחרת צריך כסף עובר לסוחר הנהוג באותה מדינה. ואף אם יהיה עשיר גדול, אם לא יביא את הכסף של אותה מדינה לא יוכל לרכוש לעצמו כלום. כך לעולם הבא צריך להכין כסף עובר לסוחר. והכסף שהוא בבחינת עובר לסוחר בעולם הבא אינו אלא זכות לימוד התורה והרבצת תורה. וכן כתב זקני הרי"ף זיע"א כמו שבלא כסף אין האדם יכול לחיות, כך בלא תורה אי אפשר לחיות.

חזק וברוך

על מידות שבין אדם לחברו



מי נחשב לאוהב ישראל

המונח אהבה - הינו למעשה מונח ערטילאי. הוא מגדיר רגש, שאין לו גבולות ברורים. משום כך, עלינו לברר לעצמנו מה המשמעות של המצוה "ואהבת לרעך כמוך"? כיצד מתבטאת אהבת ישראל? איך ניתן להעניק לה משמעות מעשית?

בשאלה זו התקשה כבר הצדיק רבי משה לייב מסאסוב זצ"ל, אשר אף מצא לה תשובה מקורית, וכפי שסיפר הוא עצמו לחסידיו ביום מן הימים ואמר:

"דעו לכם, כי את משמעותה של אהבת ישראל אמיתית, למדתי מגוי שיכור אחד בבית המרוזח!"

החסידים זקפו את גבותיהם בפליאה. "היתכן? הם תהו בלבם, ואלו רבי משה לייב פתח וסיפר:

פעם, בדרכי מביתי לבית המדרש, כאשר עברתי על יד בית המרוזח של העיירה שהיה מלא וגדוש באיכרים שיכורים, הבחנתי מבעד לחלון באחד הערלים כשהוא קם ממקומו שתוי כמו לוט, ניגש אל רעהו שישב בקצה בית המרוזח, והחל מחבק אותו באהבה רבה.

"אמור לי אינן את האמת, ורק את האמת!" שאל החבר; "האם אתה באמת אוהב אותי כל כך?"

"בודאי! אני אוהב אותך בדיוק כפי שאני אוהב את עצמי!" השיב לו השיכור הראשון. ואילו חברו הוסיף והקשה: "הכיצד יתכן הדבר? איך יתכן שאתה אוהב אותי כפי שאתה אוהב את עצמך, אם אינך יודע מה בדיוק חסר לי?"...

באותה שעה, הסביר רבי משה לייב מסאסוב זצ"ל, הבנתי מה טיבה של אהבה. הבנתי מה טומנת בחובה אהבת ישראל אמיתית. כאשר אדם מישראל אוהב את חברו באמת ובתמים, הוא אמור לדעת בדיוק מה חסר לו, מתי הוא שמח ואימתו העצבות חודרת וממלאת את לבו!

כי ככל שנוגעים הדברים לאדם עצמו - הוא יודע לומר בדיוק מה חסר לו, משום שהוא אוהב את עצמו... אילו היה אוהב את חברו כפי שהוא אוהב את עצמו - הוא היה מרגיש בחסרונו של חברו בדיוק באותה מידה בה הוא מרגיש בחסרונו שלו עצמו, והוא אף היה יודע בדיוק כיצד יוכל לסייע לחבר למלא את אותו חסרונו!

ואנו על פי דרכנו למדנו, כי ביסודה של מצות אהבת ישראל, מונחת בראש ובראשונה היכולת לחוש את הזולת. להבין מה הוא מרגיש. לזהות את הקושי שלו ולהכיר במצוקתו. יכולת זו, מעידה על אהבה אמיתית, ובעקבותיה כבר תבוא מאליה גם העזרה הממשית לזולת בשעת דחוק...

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב



לפני הקב"ה נוח הרבה יותר מן מאה מצות. ומהו המצוה אחת שהיתה בידם, שעשו כולם אגודה אחת וכתרו ברית לגמול חסד זה עם זה ולשמור ברית המילה ושלא להניח לשון בית יעקב ושלא ילכו וילמדו לשון מצרים מפני דרכי עבודת אלילים.

אבל זרעו של עשו לא היו כן, אלא כל זמן שיצחק היה קיים היו מקיימים ברית המילה וכיון שמת יצחק מיד היו מבטלין ברית המילה, שנאמר (משלי ט"ו) "בית גאים יסח ה'", זה היתה ביתו של עשו, ויצב גבול אלמנה זה ביתו של עובדיהו.

משלו משל למה הדבר דומה?

למלך שהוא נותן כתרו לאוהבו ואמר לו יהא הכתר הזה מונח בראשך ובראש בנך לעולם, הניחו אוהבו בראשו עד שעה שהוא נכנס לבית עולמו. לימים אחרי שנכנס לבית עולמו אמר המלך בלבו אלך ואראה את בן אוהבי מה אם יהא כתר אוהבי מונח בראשו, הלך המלך אצל בן אוהבו ומצא הכתר מונח באשפה לאחוריו בקצה גבול הבית, מיד הלך המלך בסוף הגבול, שנאמר (שופטים ה) "ה' בצאתך משעיר בצעדך משדה אדום" וגו'.

למה נדמה עשו ואלפיז התימני עם בנו עמלק וירבעם בן נבט ומרודך עם נבוכדנצר ואגג עם המן האגגי. לאחד שמצא כסות בדרך סמוכה לעיר, תפסה בידו והכניסה לתוך העיר והיה מכירו ואומר של מי אבידה זו, נתקבצו כל בני העיר ויצאו לקראתו ואומרים זה לזה ראיתם פלוני זה כמה הוא צדיק כמה הוא חסיד כמה הוא כשר, מיד עמדו בני העיר ועשאוהו ראש וקצין של העיר עליהן. לאחר שתים ושלש שנה עמד והחריב כל המדינות וכל הארץ. וכן לכך נדמה עשו ואלפיז עם בנו עמלק ומרודך עם נבוכדנצר וירבעם בן נבט ואגג עם המן.

מצרים (ירמיה ב) "הלוך וקראת באזני ירושלים לאמר כה אמר ה' זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולותיך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה קודש ישראל לה' ראשית תבואתה", אבל כשהיו יוצאי מצרים מהלכין במדבר לא הניח הקב"ה דבר בעולמו שלא גילה לישראל, שנאמר (תהלים כ"ה) "סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם", ונאמר (עמוס ג) "כי לא יעשה ה' א-להים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים".

העבודה, ומעיד אני עלי שמים וארץ, כי בכל יום ובכל שעה שאני זוכר את כל המעשים, אני נופל על פני האדמה ומברך ומרומם ומשבח ומקדש לשמו של מי שאמר והיה העולם ברוך הוא וברוך שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, שהוא יושב ומחלק מזונות לכל באי עולם וכל מעשה ידיו מאדם ועד בהמה ועד רמש ועד עוף השמים וכל הנפשות אשר ברא.

אף דוד היה משבח את יוצאי מצרים, כי אפילו המצוה האחת שהיתה בידם נוח לפני הקב"ה הרבה יותר מן כמה מצות שלנו. ומהו המצוה האחת שהיתה בידם, שנתקבצו כולם באגודה אחת וכתרו ברית שיעשו גמילות חסדים זה עם זה. וישמרו ברית המילה שהוא ברית אברהם יצחק ויעקב, ושלא יניחו לשון של יעקב אבינו ושלא ילמדו לשון של מצרים מפני דרכי ע"ז, שנאמר (שמואל ב, ז) "ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ אשר הלכו א-להים", זה משה ואהרן. "לפדות לו לעם ולשום לו שם ולעשות לכם הגדולה ונוראות לארצך מפני עמך אשר פדית לך ממצרים גוים וא-להיו", אל תאמר כן אלא כך תאמר מפני עמך ישראל אשר פדית לך ממצרים כרת גוים וא-להיו.

"אל תתן ה' מאויי רשע זממו אל תפק" (תהלים ק"מ) בא וראה מה בין יוצאי מצרים שהן מזרע של יעקב ובין העכו"ם שהן מזרעו של עשו, יוצאי מצרים מצוה אחת היתה בידן והיתה

כל אותן דברים היו המצריים מחרפין אותם את ישראל ומכין אותם ופוגעין להם וסוערין להם ואין לישראל מנוס מפניהם, שנאמר (תהלים מ"ד) "תשימנו חרפה לשכנינו לעג וקלס לסביבותינו וגו' כל זאת באתנו ולא שכחנו ולא שקרנו בבריתך". כי דכיתנו במקום תנים - זה פרעה מלך מצרים וכל המצריים. ותכס עלינו בצלמות - אלו חיים של צער. אם שכחנו שם א-להינו ונפרוש כפינו לאל זר וגו', כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה עורה למה תישן וגו'. כי בזמן שישראל עושין רצונו של אביהם שבשמים, מה נאמר בהם "הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל" (שם קכ"א) וכשאינן עושין רצונו של מקום, מה נאמר בהם "עורה למה תישן" וגו'.

פעם אחת הייתי עובר ממקום למקום, מצאני זקן אחד ואמר לי רבי דורות הללו הן כשרין יותר מן יוצאי מצרים, ראה בעיניך ובאזניך שמע שהרי דורו של משה לא היה עמהם רק התורה בלבד אבל דורות הללו יש עמהם תורה נביאים וכתובים. ואמרת לי לא, שהרי אותן דורות שהיו מיום שחרב הבית ראשון עד שנבנה הבית שני היה עמהם תורה נביאים וכתובים ודברי פלפול של התורה, ואפילו הכי לא היו כשרין כמו יוצאי מצרים, ואם רוצה אתה ללמוד וחפץ אתה בדברי תורה, צא ולמד מה שנאמר בהם ביוצאי

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

בהיות חיים אלטית תינוק קטן מאד, הוא היה חולה מאד, וכפסע בין החיים ובין המוות. כשאמו הבחינה במצבו החמור, היא הרימה את ידה אל השי"ת ואמרה: "ה' א-להים, יש לי רק בן אחד". לאחר מכן נטלה את שבע הצמידים מעל ידיה, וחשבה בלבה: את שבע הצמידים הללו אני אתן מחר מתנה לכ"ק רבי חיים פינטו זיע"א. וכיון שאני יודעת שהוא יחלק את שבע הצמידים הללו לעניים, לכן אני מבקשת ממך, השי"ת. תעשה משהו עבור הילד שלי.

שעה קלה לאחר מכן הגיע הרופא לביתה, בדק את הילד ואמר לה: לבנך נותרה רק שעה אחת לחיות. תגובת האם לא הותירה ספק על גודל אמונתה בהשי"ת: "העבודה שלך", כך אמרה לרופא "היא לרפאות חולים ולהציל חיים אבל לא לקבוע מי יחיה ומי ימות, השי"ת הוא עושה ניסים ונפלאות הוא ממית ומחיה".

לאחר זמן מה החל הילד להזיע, ולאחר דקות אחדות הוא כבר הניע את אברי גופו וכעבור זמן מה הוא אף ביקש לשתות מים. עד שהוא קם והחל ללכת. אז ראו הכל שאין לו מאומה מחוליו והשמחה היתה גדולה.

למחרת בבוקר, בשעה שש, נשמעו דפיקות על הדלת. כאשר נפתחה הדלת, עמד בפתח כ"ק רבי חיים זיע"א יחד עם משמשו, כשהוא שואל: האם הכל בסדר? והאם משיבה: כן. הכל בסדר. אז אמר לה הצדיק: אם כן, הביאי לי את שבע הצמידים ששייכים לי.

האמא נדהמה ואמרה לכ"ק רבי חיים זיע"א: מנין כבוד הרב יודע מכך, והרי אפילו לא הוצאתי את המילים הללו מהפה, אלא רק חשבתי עליהם בלבי?

השיב לה הצדיק רבי חיים: אמת. אולם בשעה שאת התפללת, בדיוק אז היה חסר לי כסף כדי לשלם את החובות הרובצים עלי. וכאשר חשבת על כך, השי"ת הכניס בי את המחשבה הזאת, כדי שאדע מכך.